

dem, som ikke kunne hjælpe sig selv, og som vi jo allerede have hjulpet. Vi have Fattigvæsenet, og vi have Alderdomsunderstøttelsen, som netop er for dem, der ikke skulle have noget med Fattigvæsenet at gøre. Og siger man da: Nu ville vi gerne gøre noget for dem, som ere i Stand til at gøre noget for sig selv, men som trænge til Hjælp og Opmuntring gennem Lovgivningen. Saa kan man ikke bebrejde en saadan Lov, at den ikke naar helt ned. Denne Tale om Effektivitet i disse Lovforslag skulle vi lade fare; jeg er overbevist om, at den Betragtning er rigtig, at ved at gøre en Alderdomsforsørgelses- eller Understøttelseslov „effektiv“, bliver der Fare for eller maaske mere end Fare for, at de, som nu ere i fjerde eller, om De vil, femte økonomiske Klasse, komme ned i sjette; der sker dette, at nogle, som gerne ville spare og staa paa egne Ben og leve af deres egne Midler, naar de blive gamle, opgive det og sige: Nej, vi ville hellere have gratis Hjælp fra det offentlige Side — især da vi kunne faa det uden for Fattigvæsenet. Men det er ikke Meningen med en Alderdomsforsørgelseslov at drage Borgernes Erhvervslyst ned ad, men Opgaven ved en saadan Lovgivning er, om man fra sjette eller femte Klasse kunde faa dem op i fjerde eller femte, som man ellers ikke kunde faa der op. Hvis dette er Opgaven, er det umuligt at anlægge det Synspunkt, at en saadan Lov først og fremmest skulde være effektiv og tage alle med.

Nej, kunne vi føre Hundredetusinde af vore Medborgere op til selvstændige økonomiske Vilkaar i Alderdommen gennem en saadan Lovgivning, var det et overmaade stort Resultat, og vi maa ikke tænke paa de Hundredetusinder, som det ikke lykkes at føre op, naar Lovgivningen netop gaar ud paa at bringe Hjælp til det Antal, som vi kunne faa i Tale. Det vil jeg gerne lægge Dem paa Hjerte, thi det har ødelagt mangen god Alderdomsforsørgelses- og anden Lovgivning, at man har sagt: Ja, men vi naa jo ikke ned til de allerfattigste. Nej, hvis vi ved en ny Lov om Alderdomsforsørgelse atter skulle naa ned til de allerfattigste, er jeg ikke sikker paa, at ikke alle, naar der er gaaet 100 Aar, ere blevne fattige. Med denne Motivering vilde jeg gerne anbefale et Forslag af dette Indhold. Hvis man vil gaa til Tvangsforanstaltninger, kan man naturligvis gøre det langt mere effektivt, men saa kan man ogsaa være aldeles sikker paa — det vil det ærede Medlem ikke

modsiges — at saa have vi ikke mere Brug for Alderdomsunderstøttelsesloven af 1890. Hvis det er Meningen, at den skal afskaffes og erstattes af en Tvangsforsikring, saa er der System deri. Men det har netop ikke været Forslagsstillernes Mening, men de have sagt: Nu er der gennem Alderdomsunderstøttelsesloven gjort noget for dem, der slet ikke kunne hjælpe sig selv, nu ville vi gennem denne Lov gøre noget for de andre. Paa den Maade kommer der naturligvis Overensstemmelse i det Standpunkt, Forslagsstillerne indtage, ligesom der ogsaa kan være god Logik i det Forslag, det ærede Medlem kom frem med, men der er ikke samme Udgangspunkt for dem, og saaledes kan der ikke komme det samme Resultat. Altsaa fra Forslagsstillernes Udgangspunkt vil jeg anbefale denne Sag og slutte med at udtale, at naar den Tid kommer, da vi virkelig skulle kunne gøre os Haab om at faa en Lov om Alderdomsforsørgelse paa frivilligt Grundlag med Statstilskud, tvivler jeg ikke om, at det Forslag, de ærede Medlemmer have indbragt her i Dag, baade efter dets Form og efter dets Indhold vil danne et Led af Betydning i de Overvejelser, som nødvendigvis maa gaa forud for Tilvebringelsen af en, maaske den allervigtigste Lov, som vi kunne tænke os at tilvejebringe.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Elingers): Jeg er i det heldige Tilfælde at kunne bringe de forskellige Talere en Tak for de Foredrag, de have holdt, den Maade, hvorpaa de have modtaget Forslaget, og de Tanker, de have fremsat med Hensyn til denne Sag; den indgaaende Omtale, som den højtærede Minister skænkede Forslaget, er jeg ham ogsaa meget taknemmelig for. Det er meget rigtigt, at naar vi ere gaaede ud fra Frivilligheden med Hensyn til dette Spørgsmaal, have vi antaget, at dette var et Standpunkt, som var saa mange Gange udtalt og udtalt fra saa vægtige Sider her i Tinget, at vi mente, at der maatte man begynde. Og da vi have stillet os som Maal at fremføre et Forslag, som ikke stred imod, men tværtimod var i Overensstemmelse med de Principper, som vi mente vare til Stede her i Tinget, havde vi ingen anden Vej at gaa. Og mod det ærede Medlem for Hjørring Amts 4de Valgkreds (T. Larsen), der omtalte det norske Kommissionsforslag, vil jeg da ogsaa naturligvis nævne for det første den Ting, at det jo er bygget paa Tvangsforsikring, og den have vi af de Grunde, jeg har nævnt, ikke kunnet komme